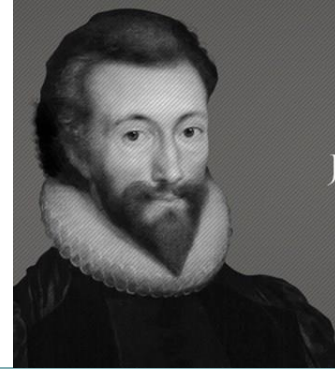

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

JOHN DONNE
1572–1631

Medezeggenschap en samenwerking 'No man is an island'

WMS-congres 2019
Ede, 27 november 2019

Soorten samenwerking

- Samenwerkingsovereenkomst
- Federatie
- Personele unie/bestuursstichting
- Fusie
  - Besturen
  - Scholen

Samenwerkingsovereenkomst

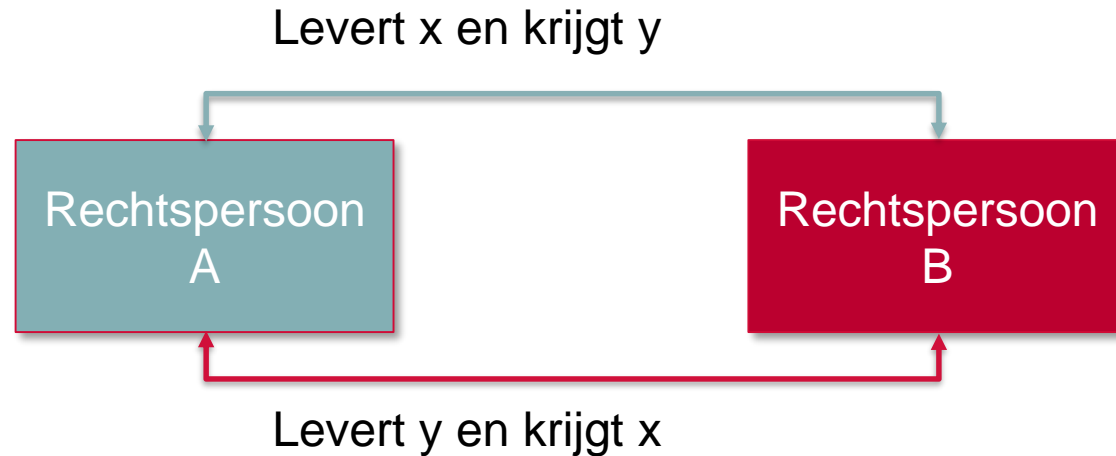
- Artikel 6:213 BW: 'Een overeenkomst is een meerzijdige rechtshandeling, waarbij een of meer partijen jegens een of meer andere een verbintenis aangaan'
- Rechtshandeling
- Verbintenis

Samenwerkingsovereenkomst

- Overeenkomst → meer partijen, prestaties en verplichtingen
- Wat spreek je af, waar gaat het over?
- Wanprestatie?
- Opzegtermijnen, boetebedingen

Samenwerkingsovereenkomst

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit
opzegtermijnen en
boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/14 lid 2 en 3 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders c.q. leerlingen

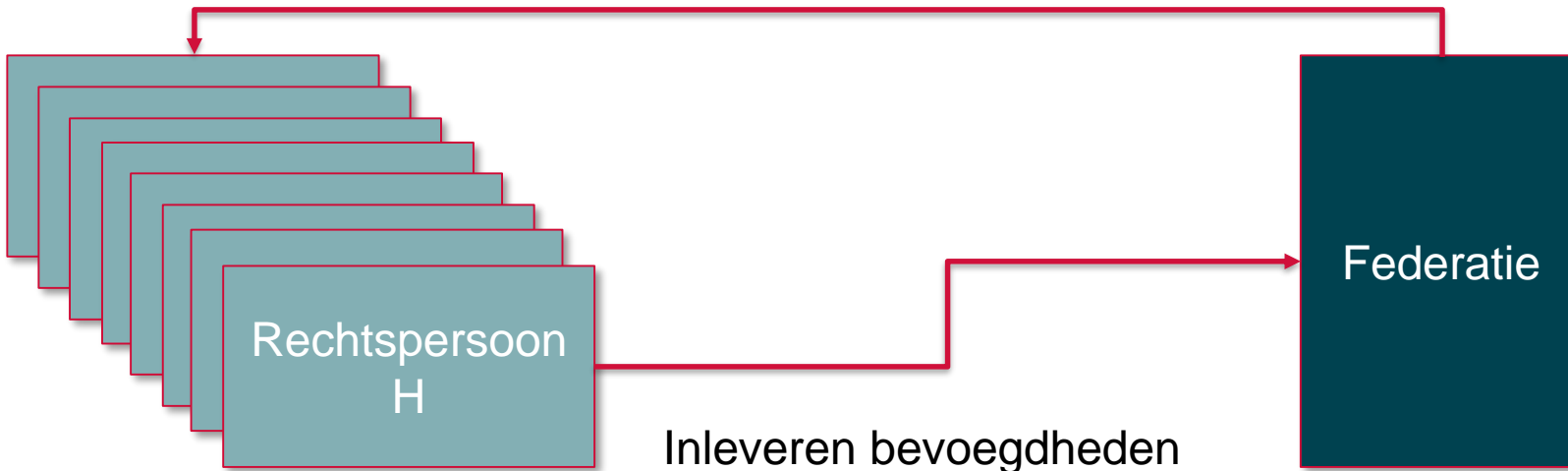

Federatie

- Vereniging met leden/stichting met aangeslotenen
- Gezamenlijk belang op thema's (inkoop, 'academie', arbeidsmarkt, intern toezicht)
- Voordelen gezamenlijkheid, inleveren stukje autonomie
- Afweging voor- en nadelen

Federatie

Meedelen in de collectieve voordelen

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit
opzegtermijnen en
boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/14 lid 2 en 3 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders c.q. leerlingen
- Artikel 20 lid 5 Wms: Bovenbestuurlijke MR?

Personele unie

- Meerdere rechtspersonen
- Bestuurders en toezichthouders van de diverse rechtspersonen zijn dezelfde (natuurlijke) personen.
- Voordelen:
  - Eenheid in aansturing
  - Risicospreiding
- Nadeel:
  - Administratieve scheiding

Personele unie

Toezicht A:
P, Q, N, O, R

Toezicht A+B:
P, Q, N, O, R

Toezicht B:
P, Q, N, O, R

Bestuur A:
X en Y

Bestuur A+B:
X en Y

Bestuur B:
X en Y

Rechtspersoon
A

Rechtspersoon
B

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit opzegtermijnen en boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/14 lid 2 en 3 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders c.q. leerlingen
- Artikel 20 lid 5 Wms: Bovenbestuurlijke MR?

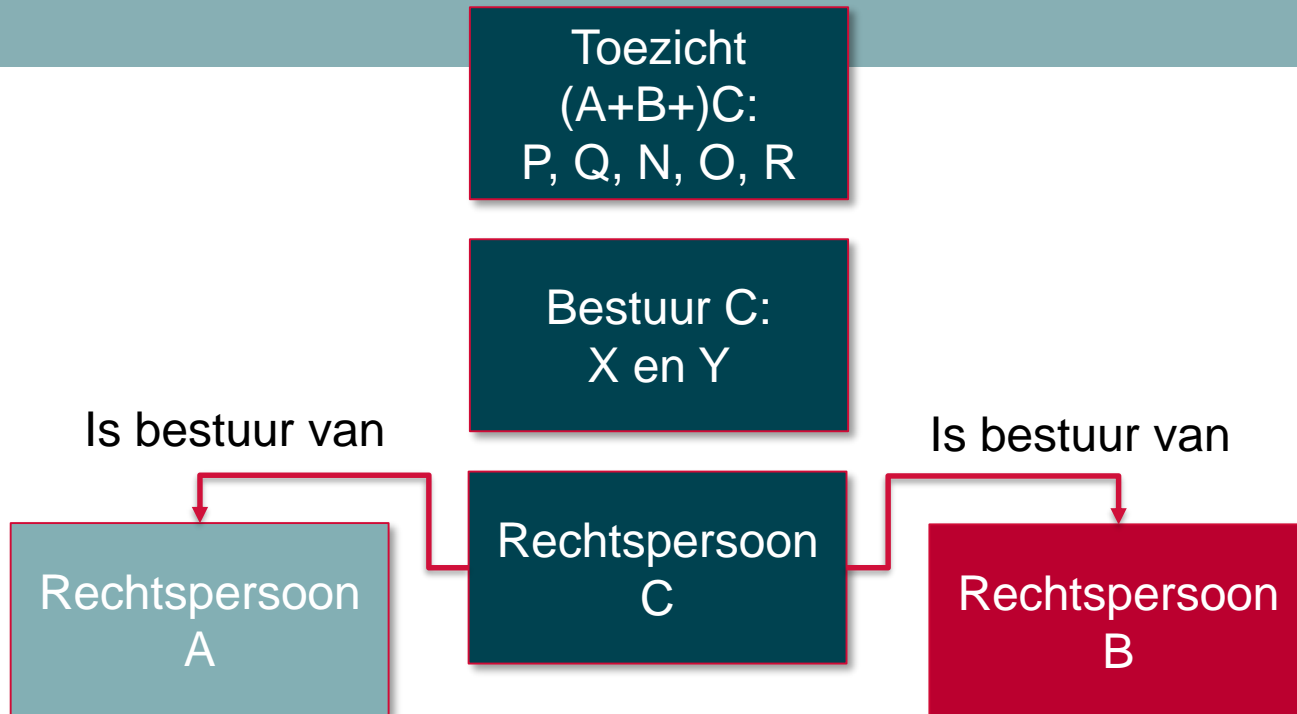
Let op: *geen* formele medezeggenschap over structuur van de rechtspersonen, wel adviesbevoegdheid over uit deze structuur voortvloeiende organisatorische consequenties (artikel 11 lid 1 onder f Wms).

Bestuursstichting

- Variant van personele unie
- Extra rechtspersoon
- Stichting is het bestuur van de andere rechtspersonen
- Ondersteunende diensten in bestuursstichting

Bestuursstichting

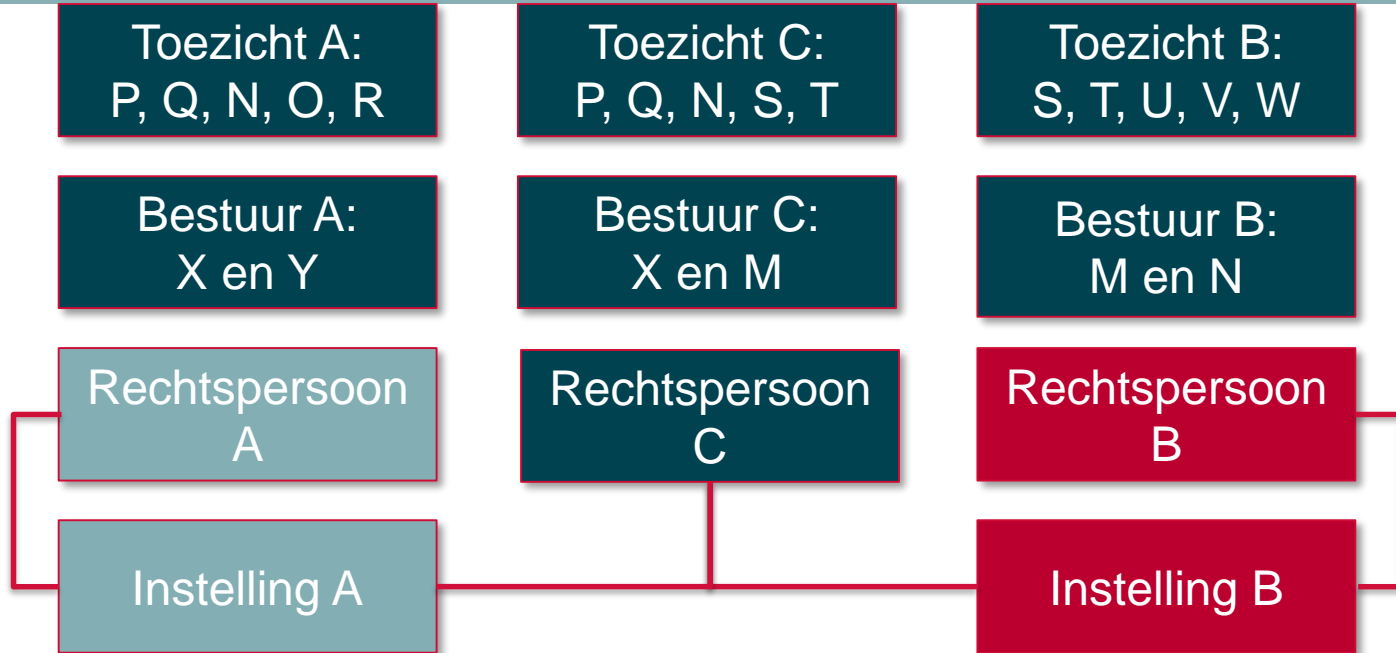

Besturenfusie

- Van echte fusie is in onderwijs eigenlijk geen sprake; het is altijd overdracht
- Bestuur A draagt instelling A en bestuur B draagt instelling B over aan de nieuwe rechtspersoon C. Bestuur C is dus voortaan 'de baas' over de instellingen A en B, en de rechtspersonen A en B worden opgeheven.
- Bestuur en toezicht van rechtspersoon C worden (bijna altijd) gevormd door oud-bestuurders en -toezichthouders van A en B

Besturenfusie

Instellingenfusie

- Van echte instellingenfusie is in het onderwijs eigenlijk geen sprake:
  - Instelling A staakt de werkzaamheden
  - Instelling B neemt die over
  - Instelling B noemt zich voortaan instelling C (facultatief)
- Of A en B onder een zelfde rechtspersoon vallen is niet zo relevant.

Instellingenfusie

Instelling A

Instelling C

En de medezeggenschap?

Artikel 53g lid 3 WVO:
Motieven en alternatieven
Tijdsbestel
Doelen
Keuzevrijheid
Gevolgen voor POL
Kosten/baten
Communicatie
Evaluatie

- Artikel 10 lid 1 onder h Wms: instemmingsbevoegdheid op (beleid met betrekking tot) overdracht of fusie, inclusief FER

Positie (G)MR van het 'verkrijgend' bevoegd gezag?

Eerste GMR: artikel 44 Wms

Bijvoorbeeld:

- Intentieverklaring
- 'Scholen met < x leerlingen gaan fuseren'

Ingewikkeld ...

- Eén bestuur met meerdere schoolsoorten
- Junior colleges
- Samenwerking vmbo/mbo
- Samenwerking/fusies met zorginstellingen

Een bestuur met meerdere schoolsoorten

- Bijvoorbeeld: 10 PO-scholen, één VO-school →
- 10 MR-en, 1 GMR-PO, 1 MR-VO

Wanneer zijn ze beide
aan zet?

Toepassing art. 24d
lid 2 WVO?

De casus Schoonhoven (1)

- Schoonhovens College met twee andere VO-scholen plus de Stichting Onderwijs Primair (PO)
- Doelen:
  - Schaalvoordelen
  - Toekomstbestendig onderwijs in de regio
- Stuurgroepen en werkgroepen

De casus Schoonhoven (2)

- De vragen:

- Kan dat wel, een GMR voor PO én VO?
- Consequenties voor personeel (arbeidsvoorwaarden)?
- Inbreng PMR in lopend onderzoek?
- Contact met de bonden?

Nee. Zie artikel
4 lid 1 Wms

Werken met
twee cao's

Zie artikel 20.1
lid 2 onder b
CAO VO; taak
van werkgever!

Artikel 6 lid 2
Wms, maar fusie
is zaak van de
hele MR!

Junior college – 10-14 jaar

- Aparte entiteit, aparte aansturing
- Wel twee medezeggenschapsregimes

Samenwerking vmbo-mbo

- Vmbo en mbo voor onderdelen onder één aansturing
- Drie medezeggenschapsregimes:
  - Wet medezeggenschap op scholen (Wms) → MR
  - Wet op de ondernemingsraden (WOR) → OR
  - Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) → studentenraad (eventueel ouderraad)

Verschillen Wms – WOR – WEB: instelling

Wet	
Wms	Verplicht (art. 3 lid 1)
WOR	Vanaf 50 werknemers (art. 2)
WEB	Studentenraad verplicht (art. 8a.1.2 lid 1); Ouderraad op verzoek van tenminste 25 ouders (art. 8a.1.3 lid 1)

Verschillen Wms – WOR – WEB: omvang

Wet	
Wms	Tenminste 2 personeelsleden, een ouder en een leerling (art. 2 lid 2)
WOR	Staffel (art. 6 lid 1), alleen personeelsleden
WEB	Tenminste drie leden, oneven aantal (art. 8a.1.2 lid 2 en 6, 8a.1.3. lid 1)

Verschillen Wms – WOR – WEB: informatie

Wet	
Wms	Alles wat nodig is, en in elk geval ... (art. 8 lid 1 en 2)
WOR	Alles wat nodig is, en in elk geval ... (art. 31 lid 1 en 2)
WEB	Alles wat nodig is (8a.2.1 lid 4)

Verschillen Wms – WOR – WEB: bescherming

Wet	
Wms	Ja (art. 3 lid 12 en 13)
WOR	Ja (art. 21)
WEB	Ja (art. 8a.1.2 lid 5)

Verschillen Wms – WOR – WEB: faciliteiten

Wet	
Wms	Geld, tijd, voorzieningen (art. 28, cao)
WOR	Geld, tijd, middelen (art. 16, 17, 18, 22)
WEB	De voorzieningen die de raad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft (art. 8a.2.1 lid 4)

Verschillen Wms – WOR – WEB: initiatiefrecht

Wet	
Wms	Ja, over alles wat de school betreft (art. 6 lid 2)
WOR	Ja, over alles wat de onderneming betreft (art. 23 lid 2)
WEB	Ja, over alles wat de instelling betreft (art. 8a.2.1 lid 2)

Verschillen Wms – WOR – WEB: geschillen

Wet	
Wms	LCG WMS, hoger beroep bij OK (art. 30-37)
WOR	Bedrijfscommissie, kantonrechter, hoger beroep bij OK (art. 26, 36-46)
WEB	Landelijke Commissie voor Geschillen deelnemers en ouders MBO, hoger beroep bij OK (Hoofdstuk 8a Titel 4)

Samenwerking/fusies met zorginstellingen

- Verschillende financieringsstromen → andere belangen
- Drie medezeggenschapsregimes:
  - Wet medezeggenschap op scholen (Wms)
  - Wet op de ondernemingsraden (WOR)
  - Wet cliëntenraden zorginstellingen (Wmcz)

Losse eindjes

Zeg het maar ...

